

Silvo Šinkovec

Me imate res radi?

V zadnjih mesecih smo pogosto brali o zlorabi otrok, o pedofiliji. Dr. Rossetti, ki zdravi osebe s tem problemom, je že pred leti povedal, da to ni samo ameriški problem, ampak v Ameriki o tem problemu govorijo, zato se o njem več sliši in več ve. Patologija te vrste je znana v vseh krajih in vseh časih. Ni vezana na določen poklic. Drži pa, da storilci lažje zlorablajo otroke tam, kjer so z njimi v poklicnem odnosu. Zlorabe se zgodijo na skrivnem, v družini, šoli in drugih institucijah, lahko se zgodijo na ulici, ob cestah ali gozdnih poteh. Storilci so lahko sorodniki, oče ali mati, stari starši, bratranci in sestrične, učitelji, vzgojitelji in trenerji, psihologi, duhovniki ali terapevti, lahko so 'prijazni ljudje' z interneta. So moškega in ženskega spola. Pred leti smo tudi mi tej temi posvetili *Žarišče v 20. številki Vzgoje*.

Zloraba je kaznivo dejanje, ker nekdo nasilno poseže v otrokovo intimno življenje. Otrok to doživi kot popolni tujek. Takšna dejanja se mu gnusijo in jih odklanja, hkrati pa se mora podrežati, ker to od njega zahteva storilec. Preveč otrok je zlorabljenih, mnogo preveč je skritega joka in obupovanja.

Posledice spolne zlorabe so hude. Otrok je zelo prizadet v razvoju. V njem se kopičijo občutki sramu in nevrednosti, gnusa in jeze, krivde in strašne osamljenosti. Raste občutek, da ga nihče ne razume in nihče ne sprejema. Le komu se lahko zaupa? Ga ne bodo vsi zapustili, ga krivili ter se mu posmehovali? Storilec mu tako in tako zabiča, da se o tem ne govori; če pa bo o tem spregovoril, se bo zgodilo nekaj hudega. Samopodoba je po zlorabi zelo načeta.

Kolegica, ki dela na osnovni šoli, je povedala, da je vložila veliko časa, energije in ljubezni v to, da bi pripeljala primer zlorabe na sodišče. Oče je zlorabljal hčerko. Vendar pa se na sodišču ni zgodilo nič takega, kar bi deklico rešilo in zaščitilo. Dejanja se bodo ponavljala. Trpljenje se bo nadaljevalo in stopnjevalo.

In kaj lahko storimo mi? Ne bodimo brezbrizni, ko gre za otroka in njegov razvoj. Pogovarjajmo se o problemu, da bi se začeli zavedati posledic takšnih dejanj. Dobrodošla je vsaka akcija, ki si iskreno prizadeva opogumiti žrtve, da spregovorijo o svoji izkušnji. Verjemimo otrokom in mladostnikom, ko spregovorijo o zlorabi. Odprimo ušesa, poslušajmo in sprejmimo jih. Resnično poslušanje, razumevanje in spoštovanje bo opogumilo tiste, ki še niso spregovorili. Žrtve potrebujejo pomoč, podporo, razumevanje, pa tudi ustrezno terapijo. Opogumimo žrtve, da o zlorabi spregovorijo tudi na sodišču. Storilci morajo biti soočeni s svojimi dejanji in nositi zanje posledice, sicer se zlorabe ponavljajo in žrtev je vse več. Vedno se odločno postavimo na stran žrtve. Bodimo pozorni tudi na to, da nikogar ne obtožujemo, dokler dejanje ni dokazano.

Zavzemajmo se za večjo poklicno etiko, posebno v poklicih, kjer gre za delo z ljudmi.

"Me imate res radi?" sprašujejo mnogokateri oči oseb, ki skrivajo izkušnjo zlorabe. Mnogi bi radi zaupali svojo tiho zgodbo. Ob človeku, ki jih sprejema in spoštuje, zberejo pogum, da se odprejo in spregovorijo. Če jim imamo res radi, jih bomo poslušali: z zanimanjem, ljubeznijo in spoštovanjem. Povejmo jim, da niso krivi, da se jim ni treba sramovati sebe in svojega telesa. Da jih res sprejemamo in razumemo, da veliko trpijo zaradi dejanj, ki jih je nekdo storil. Povprašajmo jih, kaj lahko sedaj storimo zanje.